

стереотипами, надаючи діалогу більш естественний характер і сприяючи успішному функціонуванню комунікації в цілому.

ЛИТЕРАТУРА

1. Стернин И.А. Введение в речевое воздействие / И.А. Стернин. – Воронеж: АОЗТ “Полиграф”, 2001. – 252 с.
2. Третьякова Т.П. Английские речевые стереотипы: Функционально-семантический аспект / Т.П. Третьякова. – СПб.: С.-Петербургск. ун-т, 1995. – 128 с.

МИМОВІЛЬНЕ ЗАСВОЄННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИКИ

Мищенко В.Я., Говорун А.В. (Харків)

Формування іншомовної комунікативної компетенції, яка складається з мовних знань та мовленнєвих умінь є інтегрованим процесом. Хоча навчання читання, слухання письма та говоріння нерозривно пов'язане з оволодінням фонетикою, лексикою та граматику, кожний конкретний вид роботи має головну мету і відповідні способи та умови її досягнення. Якщо до проблеми засвоєння і, зокрема, запам'ятовування лексики підійти саме з цих позицій, слід зазначити таке. Очевидно, що виконання будь-якого завдання (за винятком деяких фонетичних вправ) так чи інакше передбачає оперування певним набором лексичних одиниць. Однак є такі види завдань, в яких засвоєння лексики є головною метою (суто лексичні вправи), і такі, в яких воно виступає як спосіб або умова досягнення якоїсь іншої мети. Під час виконання цих завдань мають місце два різні види запам'ятовування: довільне і мимовільне.

Мимовільне запам'ятовування – це запам'ятовування, яке відбувається без навмисного використання спеціальних засобів для кращого збереження матеріалу в пам'яті. Через те, що різні процеси пам'яті обслуговують діяльність, що здійснюється, повнота, точність та тривалість мимовільного запам'ятовування залежать від її цілей та мотивів. Воно досягає найбільшої продуктивності при виконанні такого завдання, матеріал якого потребує розгорнутої, активної розумової роботи, змістовного розуміння, мислення. Це пояснюється тим, що складний процес засвоєння інформації пов'язаний з двома основними завданнями – пізнавальним та мнемічним. Чим складнішим і важчим для розуміння є матеріал, тим більш необхідною є стимуляція пізнавальної активності. Саме ці умови є найбільш сприятливими для мимовільного запам'ятовування. Воно є більш ефективним, ніж довільне запам'ятовування, оскільки завдання розуміння складного змісту неможливо сумістити з виконання мнемічного завдання.

Мимовільне засвоєння лексики (incidental vocabulary acquisition) при вивченні іноземної мови привертало увагу багатьох дослідників. Деякі з них [1, 2] стверджують, що таке засвоєння, крім перших кількох тисяч найбільш вживаних слів, відбувається в процесі екстенсивного читання, коли студент здогадується про значення слова. Його слід вважати мимовільним, оскільки воно є побічним продуктом основної когнітивної діяльності – читання. До переваг мимовільного

запам'ятовування порівняно з довільним відносять те, що: воно є контекстуалізованим і тому дає студенту багатше уявлення про значення слова та його вживання, ніж коли це слово представляється у традиційний спосіб в лексичних вправах на встановлення відповідності між словом та його перекладом або дефініцією; воно є ефективним у тому розумінні, що два види діяльності – читання і засвоєння лексики відбуваються одночасно; воно є більш індивідуалізованим і орієнтованим на студента, оскільки лексика, що засвоюється залежить від того, які матеріали для читання студент сам вибере. Разом з тим деякі автори [3, с.105, 4] зазначають, що необхідно розрізняти розуміння значення слова в контексті і засвоєння слова з контексту. На їхній погляд, екстенсивне читання не призводить безпосередньо до засвоєння лексики. Багато також залежить від характеру уваги студента, яке може бути зосереджено лише на значенні, а не на формі слова, а також від конкретного завдання, яке студент має виконати. Якщо вивчення лексики вимагає точного і ретельного співвідношення форми та значення, воно не може бути здійснено через екстенсивне читання, яке дозволяє студенту такими точністю та ретельністю нехтувати.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Day R. R., Bamford J. Extensive reading in the second language classroom / R. R. Day, J. Bamford. – Cambridge: Cambridge University Press, 1998 – 275 p.
2. Horst M. Learning L2 vocabulary through extensive reading: A measurement study / M. Horst // The Canadian Modern Language Review, 61. – P. 355 – 382.
3. Lawson, M., Hogben D. The vocabulary-learning strategies of foreign-language students / D. Hogben // Language Learning, 46. – P. 101 – 135
4. Waring R., Nation P. Second language reading and incidental vocabulary learning / R. Waring, P. Nation // Angles on the English-Speaking World, 4, P. 96 – 110.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Миргородова А.В. (Харків)

Впровадження інноваційних технологій в учбовий процес взаємопов'язано з удосконаленням змісту та методів навчання в процесі викладання англійської мови відповідно до потреб життя сучасного суспільства. На ряду з досконалим знанням предмету, викладач англійської мови сьогодні має проявляти не лише винахідливість, структурність та методичність, але й володіння знаннями інноваційних засобів навчання.

Істотну роль у засвоєнні іноземної мови відіграє комп'ютеризоване навчання, головний фокус якого знаходиться на розвитку навичок сприйняття. Так, наприклад, поява соціальних мереж уможливила створення груп та об'єднань, в яких викладачі можуть організовувати позакласні дискусійні студії, а деякі (YouTube, Flickr) надають можливості для покращення комунікативних навичок, так само як і для самого навчання [3].